

1

1a

KARTA
1.

TEKI EDUKACYJNE

2

3

4

KARTA
2.

2. Żołnierze sowieccy w marszu na Polskę, 17 września 1939 r. (Domena publiczna)
3. Oddziały sowieckie w marszu na Grodno, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)
4. Oddział Armii Czerwonej przechodzący przez wieś w rejonie Mołodeczna, 17 września 1939 r. (Zbiory IPN)

TEKI EDUKACYJNE

5

6

7

8

KARTA
3.

5. Oddział Armii Czerwonej specjalnego Białoruskiego Okręgu Wojskowego maszerujący na terytorium Polski, 17 września 1939 r. (Zbiory IPN)
6. Oddział Armii Czerwonej w nieznaney wsi, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)
7. Niszczenie polskich umocnień granicznych, 17 września 1939 r. (Zbiory IPN)
8. Obalenie słupów granicznych w rejonie Radoszkowicz, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)

17. IX. 39

I A 7
1939

Rzołnierze Armii Polskiej!

Pańsko-burżuazjny Rząd Polski, wciągnowszy Was w awanturystyczną wojnę, pozornie przewalilo się. Ono okazało się bezsilnym rządzić krajem i zorganizować obronę. Ministrzy i generalowie, schwycili nagrabortone imi złoto, tchórzliwie uciekli, pozostawiają armię i cały lud Polski na wolę losu.

Armia Polska pocierpieła surową porażkę, od którego ona nie oprawić wstanie się. Wam, waszym żonom, dzieciom, braciom i siostram ugraża głodna śmierć i zniszczenie.

W te ciężkie dni dla Was potężny Związek Radziecki wyciąga Wam ręce braterskiej pomocy. Nie przeciwie się Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej. Wasze przeciwienie bez kożyści i przereczono na całą zgubę. My idziemy do Was nie jako zdobywcy, a jako wasi braci po klasu, jako wasi wyzwoleńcy od ucisku obszarników i kapitalistów.

Wielka i niezwolezona Armia Czerwona niesie na swoich sztandarach procującym, braterstwo i szczęśliwe życie.

Rzolnierze Armii Polskiej! Nie proliwacie doremnie krwi za cudze Wam interesy obszarników i kapitalistów.

Was przymuszają uciskać białorusinów, ukraińców. Rządzące kole Polskie sieją narodową różność między polakami, białorusinami i ukraińcami.

Pamiętajcie! Nie może być swobodny naród, uciskające drugie narody. Pracujące białorusini i ukraińcy—Wasi procujące, a nie wrogie. Razem z nimi budujecie szczęśliwe dorobkowe życie.

Rzucajcie broń! Przechodźcie na stronę Armii Czerwonej. Wam zabezpieczona swoboda i szczęśliwe życie.

*Naczelny Dowódca Białoruskiego frontu
Komandarm Drugiej Rangi Michał KOWALOW.*

17 września 1939 roku. 1964 K 455 12

Ję ulotny rozważały w...
dnia 10-9-39 na brzo...
KAWA

10

11

12

ROK XIV. Nr. 238 (4804) WILNO, Poniedziałek 18 września 1939 r. Cena 15 gr

KURJER WILENSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Wtargnięcie Sowietów na terytorium Polski

Wielki sukces wojskowy Armii Czerwonej w kierunku wschodniej granicy państwa polskiego. Władze sowieckie zajęły wczoraj Wilno, Grodzień i Suwałki. W tym celu zostały skierowane 200 tysięcy żołnierzy i 1000 czołgów. Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski. Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Wrażenie we Francji i Anglii

Nowy czynnik nie wpłynął na zobowiązania sojuszników wobec Polski. Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Bohaterskie boje armii polskiej

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Wzywam do oficerów

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Ojciec Święty wzywa katolików całego świata do pomocy Polsce

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Całodzienne narady Chamberlaina i Halifaxa

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Włoskie sympatie dla Polski

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Powołanie w Anglii 5 nowych roczników

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Premier Francji na linii frontu zachodniego

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

Dodatkowa mobilizacja w Litwie

Wobec wycofania wojsk polskich, Armia Czerwona weszła na teren Polski.

KARTA 5.

10. Wojska sowieckie zajmujące wschodnie tereny Polski, wrzesień 1939 r. (Zbiory Biblioteki Narodowej)
11. Okładka „Kuriera Wileńskiego” informującego o wkroczeniu Armii Czerwonej na terytorium Polski, Wilno, 18 września 1939 r. (Zbiory IPN)
12. Żołnierz sowiecki przy samochodzie pancernym w Gródku Jagiellońskim, wrzesień 1939 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)

TEKI EDUKACYJNE

13

15

14

KARTA
6.

13. Żołnierze niemieccy na tle przystrojonej kwiatami bramy powitalnej w rejonie Brześcia Litewskiego w Polsce. Brama powitalna została przygotowana zapewne dla żołnierzy sowieckich. Widnieje na niej napis w języku rosyjskim: „Proletariusze wszystkich krajów łączcie się! / Niech żyje wyzwolielska armia, wodzowie Stalin, [nieczytelne], Mołotow”, oraz godło ZSRS z sierpem i młotem (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)
14. Powitalna brama wjazdowa w rejonie Brześcia, wrzesień 1939 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)
15. Powitalna brama wjazdowa zbudowana przez mieszkańców wsi Mincewicz (obecnie Białoruś) dla wkraczających żołnierzy (prawdopodobnie) sowieckich. Przy bramie widoczni są miejscowi chłopcy, wrzesień 1939 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)

16

17

KARTA
7.

16. Grupa ludności przed bramą powitalną we wsi Grudziewice, pow. grodzieński. Na transparentie m.in. napis w języku rosyjskim: „Niech żyje nierozzerwalny związek narodów Związku Sowieckiego i Zachodniej Białorusi”, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)
17. Symboliczny grób Tadeusza Jasińskiego, trzynastoletniego obrońcy Grodna, zamordowanego 20 września 1939 r. Grób powstał w 2007 r. dzięki staraniom Związku Polaków na Białorusi na cmentarzu Pobernardyńskim, tuż obok kwatery żołnierzy Wojska Polskiego z 1920 r. (Zbiory IPN)

Deklaracja Prezydenta Mościckiego

Ilustrowany Gońiec Wieczorny

10
groszy

Rok VI a b c d e f

Lwów, środa 20, września 1939

Nr. 1663

Czujność Lwowa nie uśpiona!

Kolumny sowieckie przed naszymi pozycjami.

W nocy artyleria niemiecka silnie ostrzeliwała miasto, zwalczana przez naszą.

Od rana toczy się walka na odcinku północnym, gdzie Niemcy nacierają.

Kolumny sowieckie nadciągnęły od wschodu i zatrzymały się przed naszymi pozycjami, oś-

wiadczając, że nie przychodzą we wrogich zamiarach i że zamierzają walczyć z Niemcami.

Czujność nasza nie uśpiona. Wojsko nadal spełnia swój obowiązek biorąc na siebie odpowiedzialność za losy miasta, jego honor i honor własny.

Anglia i Francja pozostaną wierne zobowiązaniom wobec Polski.

LWÓW 19. 9. (Inf. wł.) Raport angielski w ciągu całego wczorajszego dnia rozwałił sytuację, wywołaną wkroczeniem wojsk sowieckich do Polski. Wydał oficjalny komunikat, w którym rząd angielski uzasadnił wkroczenie wojsk sowieckich do Polski za bezprawne nie prowadzące w naszym kierunku stanowiska rządu brytyjskiego względem Polski.

Nie nie powatrzmy Wielkiej Brytanii od wypełnienia obowiązku z Polski i prowadzenia wojny do zwycięskiego końca.

Podobne stanowisko zajmuje Francja, która ponadto uważa, że wkroczenie wojsk sowieckich do

Polski nie oznacza wcale braku militarnej współpracy Sowietów z Niemcami.

W Waszyngtonie zastanawiają się nad wytworzoną sytuacją i w najbliższych godzinach należy spodziewać się komunikatu oficjalnego.

LWÓW 19. 9. (Inf. wł.) Prezydent Daladier oświadczył w mowie wy-

głoszonej wczoraj: Francja i Anglia nie zaprzestają walki, dopóki ostatni żołnierz obcy nie opuści granic Polski.

Deklaracja Prezydenta Mościckiego

LWÓW 19. 9. (Inf. wł.) Prezydent Mościcki, w tym dniu, wzywając do wytrwania, w imieniu polskiego narodu, wyraża głębokie oburzenie z powodu

tego, że polskie wojsko i ludność w Warszawie jest przez wojska Francji i Anglii dotychczas w pełni odwołany.

Mobilizacja we Włoszech.

LWÓW 19. 9. (Inf. wł.) W Rzymie ogłoszono mobilizację, przewidując mobilizację do 30 października.

ZATOPNIENIE ANGLIJSKIEGO OKRETU - MATKI

LWÓW 19. 9. (Inf. wł.) Radio londyńskie podaje. W dniu wczorajszym niemiecka łódź podwodna zatopiła angielski okręt-matkę Gwinnona.

ROZBIJANKI

LWÓW 19. 9. (PAT) Kwaterantwo wojsk samopomocy wycofało się z miasta, do domu wycofała się także i rodzina prezydenta. W dniu wczorajszym niemiecka łódź podwodna zatopiła angielski okręt-matkę Gwinnona.

Telegram P. Prezydenta Rzplitej do Prez. Roosevelta

Lwów, 19. 9. (Inf. wł.) P. Prezydent Mościcki wystosował do prez. Roosevelta depeszę, zawiadamiając go, że lotnictwo niemieckie w dalszym ciągu bombarduje otwarte miasta, dokonując strasznego spustoszenia. W odpowiedzi na ten telegram prez. Roosevelt wyraził swe głębokie oburzenie z tego powodu.

Bunt wojsk słowackich Całkowita demobilizacja armii

Warszawa 19. 9. (Inf. wł.) Radio londyńskie donosi: W Bratysławie doszło do buntu w armii słowackiej. 2000 żołnierzy rozbrojono. Ponadto zarządzono demobilizację armii słowackiej, a w szczególności starszych roczników. Ponadto ogłoszono karę śmierci za sabotaż wojskowy.

WARSAWA BRONI SIĘ.
Lwów, 19. 9. (Inf. wł.) Warszawa broni się nadal. W dniu wczorajszym lotnictwo niemieckie bombardowało miasto nie wyrządzając większych szkód.

STREICHER ARESZTOWANY Z ROZKAZU GOERINGA
LWÓW 19. 9. (Inf. wł.) Dziś rano radio londyńskie przyniosło sensacyjną wiadomość z Kopenhagi, że w Niemczech aresztowany został J. Streicher na rozkaz Goeringa.

WARSZAWA, 19. 9. (Inf. wł.) Wojska niemieckie w Warszawie wzięły w otoczenie. Władze miasta podjęły decyzję o opuszczeniu miasta.

DO MIESZKAŃCÓW LWOWA!

Polski rząd uciekł za granicę.

Polska armia całkiem pobita, taksamo wasze siły
koło Jaworowa i Janowa! Kosianie jako spry-
mieżeńcy Niemiec przekroczyli granicę i podają
niemieckiemu wojsku rękę.

Lwów jest całkowicie obsaczonym! Każdy opór bez sensu!

NIEMIECKA KOMENDA OZNAJMIA :

20.9. o godz. 12.00-ej przybędzie parlamentarz przy wschodnim skrzyż-
waniu się kolei z gościńcem Lwów-Gródek, który w tym samym czasie
tam upętomocnionego oficera polskiej armii oczekuje. Dojazd te-
go polskiego parlamentarza jest gościńcem Lwów-Gródek. Niemiec-
kie wojska mają rozporządzić przepuszczenia go.

Będą następujące warunki podane :

- 1.) Miasto musi się we wszystkich zakresach dnia 21.9.39 o godz.
10.00 poddać.
- 2.) polskie wojska mają się o tej godzinie poddać.
- 3.) W razie by temu żądaniu zadość było uczynionym :
 - a.) ma zarząd miasta i policja się natychmiast niemieckemu
dowódcy miasta podporządkować i w tem celu deputację
do godz. 10.00 dnia 21.9. do Bartatowa, przy gościńcu do
Gródka wystać.
 - b.) mają we Lwowie się znajdujące siły wojskowe na przezna-
czonych miejscach złożyć broń a główna jego komenda
ma się dnia 21.9. o godz. 10.00-ej w Stawczanach zgłosić.
- 4.) Gdyby tym żądaniom nie byłoby zadość uczynionym, ma lud-
ność cywilna - dzieci, kobiety, także mężczyźni ponad lat 50,
o ile nie są żołnierzami, dnia 20.9. od godz. 10.00 do godziny
17.00 sposobność, miasto na gościńcach do Winnik i do
Zboisk - Łaszki Murowane lub wszystkiemi pomiędzy te-
mi oboma leżącemi drogami opuścić.

**W tym wypadku będzie atak bez wszelkich
względów dnia 21.9. o godz. 10.00 przepro-
wadzonym.**

NIEMIECKA GŁÓWNA KOMENDA

20

21

KARTA
10.

20. Żołnierze polscy w niewoli sowieckiej, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)

21. Jeńcy polscy w niewoli sowieckiej, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)

22

23

KARTA
11.

22. Jeńcy polscy w niewoli sowieckiej. Na pierwszym planie grupa policjantów, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)

23. Jeńcy polscy w niewoli sowieckiej, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)

DO WOJSK POLSKICH!

Ogarnięta luną wojny niemiecko-polskiej, Polska doznała rozgromienia wojennego.

W ciągu kilku dni wojny straciła ona olbrzymią część terytorjum, najważniejsze centra przemysłowe, wielkie miasta i rejony kraju.

W klęsce Polski winny jest rząd polski, rząd ciemnych. Okazał się on niezdolnym kierować krajem i zorganizować jego obronę.

Ministrowie i generalowie, zagarnawszy narabowane przez nich złoto, tchórzliwie uciekli, pozostawiając armję i narody Polski na pastwę losu. Państwo polskie trzeszczy we wszystkich szwach. Kraj przeżywa ciężką katastrofę.

Robotniczo-Chłopska Armja Czerwona idzie z pomocą swym braciom ukraińcom i białorusinom, z pomocą wam, pracującym polakom. Ona wyzwoli was od ujarznienia, ruiny i pobicia ze strony wrogów.

Żołnierze armji polskiej! Nie przelewajcie na próżno krwi za obce wam interesy obszarników i kapitalistów. Zmuszają was uciskać narody ukraiński i białoruski. Koła rządzące Polski sięją waśń narodową między polakami, białorusinami i ukraińcami. **Pamiętajcie! Nie może być wolnym naród, który uciska inne narody.**

Pracujący ukraińcy i białorusini — to wasi przyjaciele, nie zaś wrogowie. Wspólnie z nimi budujcie szczęśliwe życie pracy.

Żołnierze polscy! Pomagajcie wojskom radzieckim wyzwolić naród polski z jarzma obszarników i kół rządzących Polski, które doprowadziły Polskę do ruiny.

Składajcie broń! Wszelki opór, stawiony Robotniczo-Chłopskiej Armji Czerwonej, jest bezskuteczny i skazany na całkowitą zgubę. **Przechodźcie na stronę Armji Czerwonej.** Zapewniona wam jest wolność i szczęśliwe życie.

Dowódca frontu Ukraińskiego S. TIMOSZENKO.

TEKI EDUKACYJNE

DOWÓDCA OKRĘGU KORPUSU NR. VI.

Lwów, dnia 22 września 1939 r.

ROZKAZ DO ŻOŁNIERZY.

Żołnierze !

Przez 10 dni załoga miasta Lwowa odpierała skutecznie natarcia niemieckie. Żołnierze Obrony Lwowa zapisali piękną kartę w historii wojen, przeciwstawiając się wielkiej technicznej przewadze wroga, nie szczędząc krwi i życia. Gdy teraz na rozkaz Żołnierze Obrony schodzą z swych pozycji muszą wiedzieć, że nie poddajemy się w walce Niemcom, żeśmy im się oparli, że ustępujemy Lwów wojskom Sowiećów, z którymi nie walczyliśmy i z którymi walczyć nam nie kazano. Ustupując ratujemy Lwów od zupełnego zniszczenia i Was Żołnierze zachowujemy dla dalszej pracy w Ojczyźnie i dla Ojczyzny.

Ciężką tą dla każdego żołnierza decyzją obciążam własne sumienie. Innego wyjścia dzisiaj nie mamy. Wam pozostałe rozkaz karnie wykonać - posłusznie spełnić Wasz ostatni do czasu, żołnierski obowiązek.

Dziękuję Wam za krew i trudy.

Ojczyzna Wam tego nie zapomni.

Niech żyje Polska !

DOWÓDCA OKRĘGU KORPUSU NR. VI.

Langner
LANGNER
gen. bryg.

TEKI EDUKACYJNE

26

27

28

KARTA
14.

26. Oddziały Armii Czerwonej oczekujące na rozpoczęcie defilady w Białymstoku, 23 września 1939 r. (Zbiory IPN)
27. Pałac Branickich w Białymstoku udekorowany portretem Józefa Stalina (Zbiory IPN)
28. Dowódca 6. Korpusu Kawalerii Armii Czerwonej Andriej Jeremienko i delegacja dowództwa wojsk niemieckich, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)

TEKI EDUKACYJNE

29

30

31

32

33

29. Spotkanie oficerów Armii Czerwonej i Wehrmachtu na wschodnich terenach Polski we wrześniu 1939 r. Widoczny Andriej Jeremienko (Zbiory IPN)
30. Żołnierze rozdający ludności pierwsze gazety sowieckie, Lwów (?), wrzesień 1939 r. (Zbiory Ośrodka KARTA)
31. Dwóch czołgistów rozdających gazety mieszkańcom Knyszyna, pow. białostocki, 1939 r. (Zbiory IPN)
32. Okładka publikacji propagandowej, Joel Lejb Goldsztejn, *Jak polscy panowie gnębili chłopów*, Kijów-Lwów 1940.
33. Andrzej Światopełk Czetwertyński i Róża z Dembińskich w czasie ślubu, Warszawa, 30 kwietnia 1939 r. Małżonkowie zostali zamordowani przez Sowietów w Skidlu we wrześniu 1939 r. (Antoni Tomczyk, *Abyśmy mogli wybaczyć*, Warszawa 2001)

ПРИКАЗ

начальника гарнизона г. Львова

№ 2

Благодаря слаботому содействию учреждений, заведений и рабочей милиции в городе Львове до сего времени продолжают беспорядки.

Приказываю:

Команданту города 24-го сентября 1939 года произвести перерегистрацию всей милиции и оружия по районам. Списки представить мне на утверждение.

Рабочей милиции к 7 часам утра 24-го сентября явиться для перерегистрации по своим районам с документами, удостоверяющими личность.

Начальник Гарнизона города Львова
КОМДИВ (ИВАНОВ)

Военный комиссар Гарнизона
Батальонный комиссар (Сизоненко)

НАКАЗ

начальника гарнизона г. Львова
№ 2

Завдяки слабому співдязню установ аджеден та робітничої міліції у місті Львові до цього часу продовжуються неспорядки.

Наказую

Командантові міста 24-го вересня 1939 року перенести перереєстрацію міліції міліціонерів по районах Списки предлажати мені до затвердження.

Робітничій міліції на 7-му годину ранку 24-го вересня явитися для реєстрації до своїх районів з документами, підтвердження тожовності.

Начальник Гарнизона міста Львова
Ковдир (ІВАНОВ)

Воєний Комісар Гарнизона
Батальонний Комісар (СИЗОНЕНКО)

ROZKAZ Nr 2

Dowódcy Garnizonu miasta Lwowa

Lwów, dnia 24. września 1939.

Z powodu niesprawnego funkcjonowania instytucji, zakładów i robotniczej milicji w mieście Lwowie, zdarzają się nadal różne nieporządki.

Rozkazuję:

Komendant miasta Lwowa przeprowadzi w ciągu 24. września 1939 ponowną ścisłą rejestrację całej milicji oraz jej uzbrojenia w poszczególnych rejonach. Odnośne wykazy należy mi przedłożyć do zatwierdzenia.

Milicja robotnicza ma się stawić w swoich rejonach wraz z dokumentami, stwierdzającymi jej liczebność w dniu 24. września 1939 o g. 7 rano, celem przeprowadzenia rejestracji.

Naczelnik Garnizonu m. Lwowa
Ковдир (ІВАНОВ)

Воєний Комісар Гарнизона
Батальонний Комісар (СИЗОНЕНКО)

ROZKAZ Nr 2

Dowódcy Garnizonu miasta Lwowa

Lwów, dnia 24. września 1939.

Z powodu niesprawnego funkcjonowania instytucji, zakładów i robotniczej milicji w mieście Lwowie, zdarzają się nadal różne nieporządki,

Rozkazuję:

Komendant miasta Lwowa przeprowadzi w ciągu 24. września 1939 ponowną ścisłą rejestrację całej milicji oraz jej uzbrojenia w poszczególnych rejonach. Odnośne wykazy należy mi przedłożyć do zatwierdzenia.

Milicja robotnicza ma się stawić w swoich rejonach wraz z dokumentami, stwierdzającymi jej liczebność w dniu 24. września 1939 o g. 7 rano, celem przeprowadzenia rejestracji.

Naczelnik Garnizonu m. Lwowa
Dowódca Dywizji

Воєний Комісар Гарнизона
Батальонowy Комісар

ІВАНОВ м. п.

Сизоненко м. п.

НАКАЗ № 6

Начальника гарнізону міста Львова

28 вересня 1939 року

м. Львів

Для встановлення правильної експлуатації автомашин іноземних марок наказую:

1. Всім установам та приватним власникам автомашин, зареєструвати їх у Комендантському Управлінні міста (Валова № 16) й дістати посвідку на користування автомашиною.

2. Коменданту міста припинити рух автомашин іноземних марок по місту без посвідок, виданих Комендантським Управлінням.

3. Всім громадянам, які знають місце покинутих та скритих бувшими власниками автомашин, повідомити коменданта міста.

4. Всім громадянам здати військово знадоб'я (наплечники, їдунки; ремені, торби і т. д.) на Цитаделі, вул. Лазаря.

5. Особи, що скривають машини й інше добро покинуте польськими військами та емігрантами (зокрема шофери був. власників) — будуть карані судом Военного Трибуналу.

Начальник гарнізону
Команд ІВАНОВ

Военний комісар гарнізону
Батальйонний комісар СИЗОНЕНКО

Гомель І. Г.

Друкарня Видавництва „Львівський Работник”

ROZKAZ № 6

Dowódcy Garnizonu miasta Lwowa

28 września 1939 r.

m. Lwów

W celu uporządkowania eksploatacji automaszyn zagranicznego pochodzenia rozkazuję:

1. Wszystkim instytucjom i prywatnym właścicielom automaszyn zarejestrować auta w Komendzie Zarządu miasta (Wałowa № 16), otrzymując zezwolenie na korzystanie z auta.

2. Komendantowi miasta wstrzymać w mieście dalsze kursowanie aut zagranicznego pochodzenia bez zezwolenia, wydanego przez Komendę Zarządu.

3. Wszystkim obywatelom, którym wiadomo, gdzie znajdują się pozostawione i ukryte przez byłych właścicieli automaszyny — donieść o tem Komendantowi miasta.

4. Wszystkim obywatelom oddać wojskowy sprzęt (plecaki, menażki, rzemienie, pasy, chlebaki i t. d.) na Cytadeli, ul. Łazarza.

5. Wszyscy, przechowujący automaszyny i inny sprzęt, pozostawiony polskimi wojskami i emigrantami (przedewszystkim szoferzy byłych właścicieli) — będą oddani sądowi Wojennego trybunału.

Naczelnik Garnizonu m. Lwowa
Dowódca Dywizji

Wojenny Komisarz Garnizonu
Batalionowy Komisarz

IWANOW m. p.

SYZONENKO m. p.

Гомель І. Г.

Друкарня газети „Львівський Работник”

36

37

KARTA
18.

36. Mapa ostatecznego podziału Polski pomiędzy III Rzeszę a ZSRS z 28 września 1939 r. z wytyczoną granicą (Domena publiczna)

37. Mapa podziału Rzeczypospolitej według paktu Ribbentrop-Mołotow, opublikowana w sowieckiej gazecie „Izwestja” 18 września 1939 r. (Domena publiczna)

38

39

38. Niemiecka tablica informacyjna z zarządzeniem komendanta twierdzy w Dęblinie: „Wszyscy volksdeutsche zostaną po zachodniej stronie Wisły. Nowa linia demarkacyjna biegnie na rzece Bug 150 km na wschód od Dębłina. Wszyscy cywile natychmiast wrócą do swoich dotychczasowych miejsc pobytu oprócz volksdeutschów. Przejście przez most na Wiśle w Dęblinie w obu kierunkach jest zabronione”. Tablica została ustawiona po 28 września 1939 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)
39. Spotkanie żołnierzy sowieckich i niemieckich na linii demarkacyjnej w Polsce. Po prawej stronie widoczny jest mały chłopiec towarzyszący żołnierzom, 1939 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)

40

41

KARTA
20.

40. Zniszczony most na Sanie w Przemyślu oddzielający część niemiecką i sowiecką miasta, wrzesień 1939 r., fot. Mensing (Zbiory NARA *via* IPN)
41. Zniszczony most na Sanie. Na pierwszym planie słup graniczny i druty kolczaste. W głębi fragment mostu i budynki w sowieckiej części miasta, Przemyśl, wrzesień 1939 r., fot. Mensing (Zbiory NARA *via* IPN)

42

43

KARTA
21.

42. Zebranie partyjne w oddziale wojskowym poświęcone przyjęciu do partii żołnierzy, którzy odznaczyli się w czasie walk z Wojskiem Polskim, Białystok, jesień 1939 r. (Zbiory IPN)
43. Przejazd kawalerii sowieckiej przed pl. Katedralnym w Wilnie, 1939 r. (Zbiory IPN)

44

45

KARTA
22.

44. Patrol milicji ludowej na ulicy nieokreślonego polskiego miasta, jesień 1939 r. (Zbiory Ośrodka KARTA)

45. Wspólny patrol milicji robotniczej i Armii Czerwonej w nieznanym mieście, 1939 r. (Zbiory IPN)

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

Do Robotników, Robotnic i Pracującej Inteligencji miasta Lwowa!

Towarzysze!

22 października odbędą się wybory do Ukraińskiego Zgromadzenia Narodowego. Wybory te mają decydujące znaczenie dla losów Ukraińskiego Narodu, dla losów wszystkich narodów żyjących na Zachodniej Ukrainie. Wybrańcy Narodu — delegaci wyrażą wolę narodu przyłączenia Zachodniej Ukrainy do Wielkiej kwitnącej Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej, obalenia sztucznie stworzonej granicy, zatwierdzenia podziału ziemi obszarowej między chłopów, nacjonalizacji wielkich przedsiębiorstw i banków,

Robotniczo-Chłopska Armia Czerwona przyniosła nam wolność, wyzwoliła nas z pod jarzma polskich okupantów, rozbiła kajdany narodowej i socjalnej niewoli, przyniosła nam od lat oczekiwany spokój.

Obecnie mamy sami zdecydować o naszym losie. Na podstawie najdemokratyczniejszego w świecie prawa wyborczego mamy wypowiedzieć się, jakiej pragniemy przyszłości.

Rada Związków Zawodowych m. Lwowa, obejmująca wzwym 100.000 robotników i pracującej inteligencji, wzywa WAS — mieszkańców miasta Lwowa do **wzięcia jak najaktywniejszego udziału w wyborach.**

Głosujcie, Towarzysze, za przyłączeniem Zachodniej Ukrainy do Radzieckiej Socjalistycznej Ukrainy, za zatwierdzeniem podziału ziemi obszarowej między chłopów, za nacjonalizacją wielkiego przemysłu i banków.

To jest jedyna droga do rozkwitu kultury. Jako część składowa Wielkiej Rodziny Narodów — Związku Radzieckiego będziemy wolni od zmyru bezrobocia, eksploatacji, ciemnoty, nędzy i głodu, będziemy żyć nowym radosnym życiem. Zniknie sztucznie rozdmuchana nienawiść narodowa. Nastanie bratnie serdeczne współzycie narodów. Tysiące szkół wszystkich stopni otworzy bezpłatnie swe drzwi dla naszych dzieci, niezależnie od ich narodowego pochodzenia.

Was Robotników i Robotnic, Pracującą Inteligentję, których wyzyskiwano i uciskano, zamykano w więzieniach i obozach koncentracyjnych, wyrzucano z pracy, Was byłych szeregowych żołnierzy, których pędzono na rzeź wojenną w imię obcych i wrogich Wam interesów, wzywamy **weźcie swoje losy w swoje ręce.**

Głosujcie wszyscy za przyłączeniem Ukrainy Zachodniej do kwitnącej i szczęśliwej Ukrainy Radzieckiej, do Wielkiego Związku Radzieckiego

Serce Wasze winne być pełne nienawiści do wszystkich wrogów ludu, którzy znów chcą Was zaprząć w jarzmo kapitalistycznej niewoli i narodowego ucisku.

Serce Wasze musi być pełne miłości dla Waszych Braci Związku Radzieckiego, do sławnej Czerwonej Armii, do naszego Wódza i Nauczyciela Towarzysza S T A L I N A, bo Oni dali nam wolność, bo Oni dają nam radosne i szczęśliwe życie.

Wszyscy do wyborów!

Niech żyją wolne narody Zachodniej Ukrainy.

Niech żyje sławna Robotniczo-Chłopska Czerwona Armia.

Niech żyje bolszewicka Partia LENINA-STALINA.

Niech żyje Zjednoczona Radziecka Ukraina, nieodłączona część wielkiej pracującej rodziny narodów Z. S. R. R.

Niech żyje Komunistyczna Partia Bolszewików Ukrainy i jej kierownik tow. CHRUSZCZOW.

Niech żyje genialny Wódz i Przyjaciół narodów — Wielki STALIN.

Lwów, 10. października 1939.

Przewodniczący Rady Związków Zawodowych
SZYMON GRIN

Zastępca Przewodniczącego Rady Zw. Zawod.
MICHAŁO BUTRA.

48

49

KARTA
25.

48. Agitacja za przyłączeniem Białostocczyzny do ZSRS. Na szarfach napisy po polsku i po rosyjsku, m.in.: „Niech żyje nierozzerwalny związek narodów Związku Sowieckiego i Białorusi Zachodniej”, Białystok, październik 1939 r. (Zbiory IPN)
49. Wiec w Smorgoniach, pow. grodzieński. Tłum demonstrantów trzyma portrety Stalina i Lenina oraz transparenty. Na jednym z nich widoczny jest napis: „którzy wyciągnęli bratnią rękę [...] mas pracujących Białorusi [...] obszarników i kapitalistów”, 1939 r. (Zbiory IPN)

50

51

**KARTA
26.**

50. Wiec w Smorgoniach, pow. grodzieński. Na widocznym budynku rozpięte transparenty z napisami: „Niech żyją narody Zachodniej Białorusi”, „Niech żyje wielki przyjaciel, nauczyciel i przywódca pracujących całego świata”, 1939 r. (Zbiory IPN)
51. Uczestnicy wiecu z plakatami propagandowymi. Na jednym widnieje Józef Stalin, drugi to plakat W. Korieckiego przedstawiający „wyzwolonego” chłopca całującego się z żołnierzem Armii Czerwonej, Polska, 1939 r. (Zbiory Ośrodka KARTA)

52

53

KARTA
27.

52. Transparent nad ulicą w Białymstoku. Napis w języku białoruskim głosił: „Niech żyje nierozzerwalny braterski związek narodów Związku Sowieckiego i Zachodniej Białorusi”, Białystok, wrzesień 1939 r. (Zbiory IPN)
53. Wiec agitacyjny w nieznanym mieście (Zbiory IPN)

54

55

KARTA
28.

54. Defilada Armii Czerwonej, manifestujący tłum, Lwów, 29 października 1939 r. (Zbiory Ośrodka KARTA)
55. Delegaci Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Białorusi z pow. kobryńskiego, 22 października 1939 r. (Zbiory Ośrodka KARTA)

56

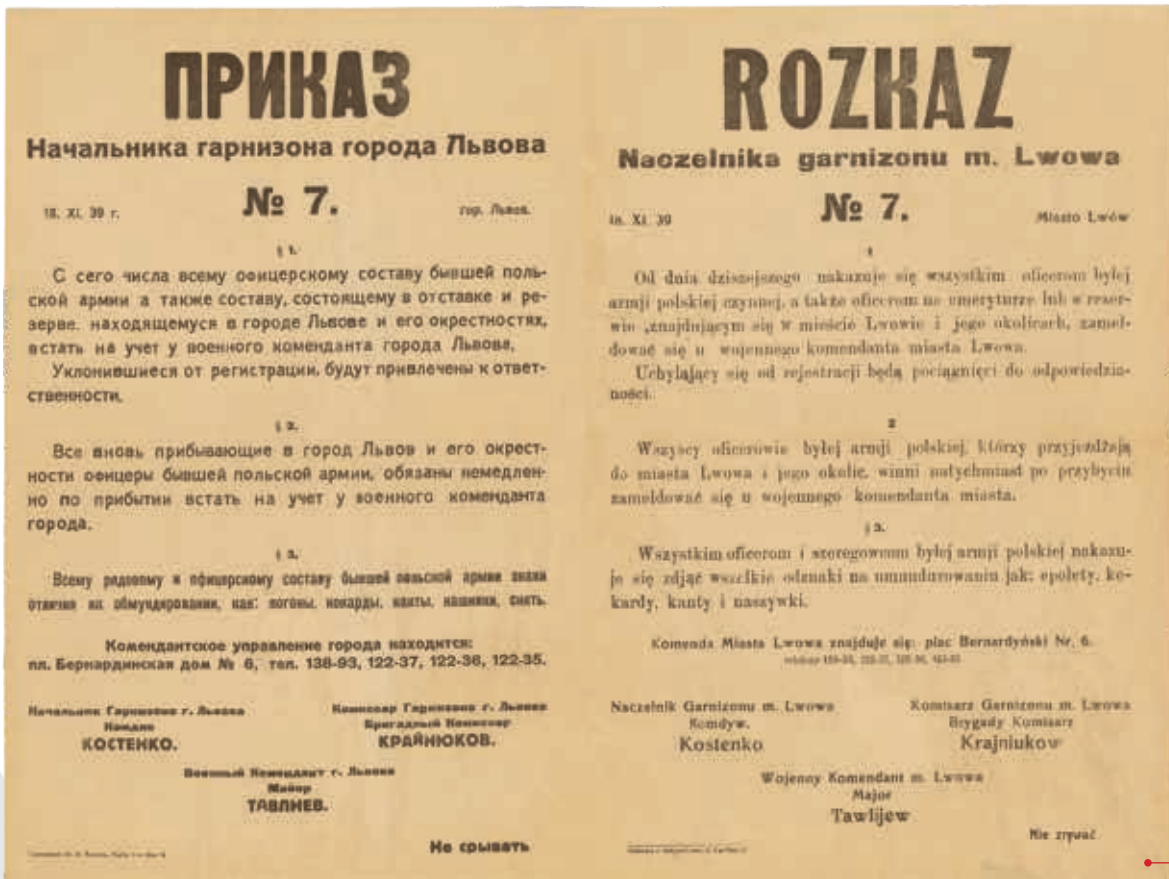

57

56. Grupa deputowanych Zgromadzenia Ludowego Białorusi Zachodniej. Napis na transparencie brzmi: „Pozdrowienie wybrańcom narodu, delegatom Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Białorusi”, Białystok, październik 1939 r. (Zbiory Ośrodka KARTA)
57. Gospodarze wsi Sobołewo, pow. grodzieński, zgodnie głoszący za podziałem ziemi należącej do księcia Jerzego Rafała Lubomirskiego (Zbiory Ośrodka KARTA)

58

59

KARTA
30.

58. Wyborcy przy urnie. Na ścianie wisi hasło: „Witamy wielką partię Lenina–Stalina”, 1939–1940 (Zbiory Ośrodka KARTA)

59. Rozkaz nr 7 naczelnika garnizonu miasta Lwowa dotyczący obowiązkowej rejestracji oficerów Wojska Polskiego, Lwów, 18 listopada 1939 r. (Zbiory Biblioteki Narodowej)

ROZKAZ N° 6

Lwowskiego Miejskiego Komisariatu Wojskowego

1. GRUDNIA 1939 R.

MIASTO LWÓW

Art. 132 Konstytucji ZSRR

Powszechny obowiązek wojskowy jest prawem obywateli. Szlachta wojskowa w Robotniczo-Chłopskiej Czerwonej Armii jest zaszczytnym obowiązkiem honoru obywateli ZSRR

Art. 133 Konstytucji ZSRR

Obrona ojczyzny jest świętym obowiązkiem każdego obywatela ZSRR. Zdrada ojczyzny, złamanie przysięgi, przejście na stronę wroga, przeniesienie uszczerbku mocy wojennej państwa, szpiegostwo — będą karane z całą surowością ustawy — jako najcięższa zbrodnia.

O spisie obowiązanych do powinności wojskowej, urodzonych w latach od 1890 do 1921 włącznie

§ 1.

Na podstawie Konstytucji Z. S. R. R. i art. 1, 2, 3, 31, 22, 49 i 41 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, wszyscy mężczyźni, którzy przetrwali 14 lat, urodzeni w Lwowie, bez względu na wyznanie, obywateli, bez względu na wyznanie, urodzeni w latach od 1890 do 1921 włącznie, woli być spisani w tym wyjątkowym spisie.

§ 2.

Spis obowiązanych do powinności wojskowej, ułożony się przed Komisariatem Spisowym Lwowskiego Miejskiego Komisariatu Wojskowego przetrwać od dnia 7 grudnia 1939 do 7 stycznia 1940 roku w formie tego podanych punktach:

1) ul. Rozwadowskiego, dom № 9	5) ul. Kuszewicza, dom № 1
2) ul. Janowska, dom № 9	6) ul. Żółkiewska, dom № 157
3) ul. Boufarda, dom № 9	7) ul. Kazimierza Wielk., dom № 34
4) ul. Kurkowa, dom № 25	8) ul. Kętrzyńskiego, dom № 54/56

Nazwy w punktach przelichowanych będą służyły do 8 pkt. 1 od 3 pkt. do 8 pkt. wlicz, według czasu urodzenia.

§ 3.

Wszyscy mężczyźni urodzeni w latach od 1890 do 1921 włącznie, którzy przetrwali 14 lat, urodzeni w Lwowie, niezależnie od tego, czy odbywali powinności wojskową w armii, lub nie, woli zgłosić się do komisariatu wojskowego w wyżej wymienionych punktach w następujących terminach.

Wszyscy obywatele, których nazwiska zaczynają się na litery:

A — 7 grudnia	E — 15 grudnia	L, Ł — 22-23 grudnia	R — 29-30 grudnia
B — 8-9 "	Ż — 16 "	M — 24 "	S — 31 grudnia - 2 stycznia 1940
W — 10-11 "	Z — 17-18 "	N — 26 "	T, U — 3 stycznia 1940
H, G, V — 12 "	I — 19 "	O — 27 "	F, Ch — 4 "
D — 13-14 "	K — 20-21 "	P — 28 "	C, Cz — 5 "

Wszyscy obowiązani do powinności wojskowej przy zgłoszeniu się do punktów woli mieć przy sobie książkę wojskową, przepisy, dowody osobiste, dowody rodzinne, aktami ślubnymi, świadectwami, a szczególnie — dowody spisu.

§ 4.

a) Wszyscy mężczyźni, którzy przetrwali z Z. S. R. R. urodzeni w latach 1890 do 1921 włącznie i którzy przetrwali 14 lat, urodzeni w Lwowie woli zgłosić się w wyżej wymienionych punktach zgodnie z terminami według wyznaczenia i przedłożyć odpowiednie dokumenty wskazane w § 3.

b) Wszyscy kobiety, powołane do odbycia czynności wojskowej (kuchni, łączności, przesyłki i łączności), urodzone w latach 1890 do 1921 włącznie, woli zgłosić się w wyznaczonych terminach i punktach do spisu i przedłożyć dowody wskazane w § 3.

§ 5.

O rejestracji koni, wozów i uprzęży

Wszystkie osoby, posiadaczki, a także i prywatni właściciele koni, wozów i uprzęży, woli dostarczyć je do przelichowanych i rejestracji w wyżej podanych punktach:

1) ul. Battagii, dom № 5	2) ul. Żółkiewska, dom № 157
2) ul. Kurkowa, dom № 25	4) ul. Kordeckiego, dom № 8

w terminach wskazanych w § 3.

UWAGA!

- Rejestracji podlegają wszystkie konie stadnisk i ul. i wozów;
- Rejestracji podlegają również konie wszystkich typów na łożyskach i bez łożysk podwozi;
- Rejestracji podlegają również wszystkie typy, tak samo jak i podwozia;
- Przy dostarczaniu do rejestracji koni — nie właściciele woli przedłożyć odpowiednie dokumenty, przepisy i świadectwa.

§ 6.

Obywatele, którzy wzięli się do rejestracji koni, a także do rejestracji wozów i uprzęży, będą odpowiedzialni do odpowiedzialności sądowej, zgodnie z Ustawą Czasu Wojennego.

LWOWSKI MIEJSKI KOMISARZ WOJSKOWY
Komisarz Batalionu MURZYM

data: 1939 r.

Lwowski Miejski Komisariat Wojskowy, ul. Św. Józefa, dom Nr. 21, telefon 159-83.

№ 7.12.39 года

ПРИКАЗ

Начальника Гарнизона гор. Львова.

№ 27.

7. 12. 39 года

гор. Львов

§ 1.

Офицерскому составу бывшей польской армии, как кадровому, так и состоящему в резерве и запасе, постоянно проживающему в городе Львове и его окрестностях, не вставшему на учет у военного коменданта города Львова (площадь Бернардинская № 6), срок явки истекает 15. 12. 39 года.

Не явившиеся к указанному сроку будут привлечены к ответственности.

§ 2.

При выезде из города на срок более одного месяца, офицерскому составу бывшей польской армии, явка в комендантское управление для снятия с учета, или регистрации документов **обязательна.**

Начальник Гарнизона гор. Львова
Костенко.

Командир Гарнизона гор. Львова
Крайнюков.

Военный Командант гор. Львова
Майор

Тавлиев.

Zdjęcie 16 XII 39

ROZKAZ

Naczelnika garnizonu m. Lwowa

№ 27

7. XII. 39

Miasto Lwów

§ 1

Dla wszystkich oficerów byłej armii polskiej, tak zawodowych, jak w rezerwie, przebywających w mieście Lwowie i jego okolicach, którzy nie zgłosili się u wojennego komendanta miasta Lwowa (plac Bernardyński Nr 6) czas zgłoszenia się upływa 15. XII. 1939 r.

Oficerowie, którzy nie zgłoszą się w oznaczonym terminie, będą pociągnięci do odpowiedzialności.

§ 2

Przy wyjeździe z miasta Lwowa na czas dłuższy niż jeden miesiąc, oficerowie byłej armii polskiej, winni **obowiązkowo** zgłosić się w komendzie miasta dla wykreślenia z ewidencji, względnie dla rejestracji dokumentów.

Naczelnik Garnizonu m. Lwowa
Kostenko.

Komisarz Garnizonu m. Lwowa
Krajniukow

Wojenny Komendant m. Lwowa
Major

Tawlijew

Zdjęcie 16 XII 1939

TEKI EDUKACYJNE

4.-

б) на лиц, арестованных - по спискам из
 деп, представляемых НКВД УССР и НКВД СССР.

Ш. Рассмотрение деп и внесение решений возложить
 на тройку, в составе ~~т.т. Козлов, Мещеряков и Бабанова~~
 (Начальник 1-го Служебного НКВД СССР). Z

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНЕШНИХ
 СОВЕТОВ СССР

В. Березин
 (д. В. Березин)

С подлинным верно
 Главный государственный архивист
 Российской Федерации
 Лихон

В. Березин
 13/144
 5/11

11

13. 11. 1940
 СОВ. СЕКРЕТНО
 67.5.11-40

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
 ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
 СССР

1 марта 1940 г.
 № 67/11/8

НК ВКП (б)

товарищу С.Т.А.Л.И.Н.У.

В лагерях для перемещенных НКВД СССР и в тюрьмах
 западных областей Украины и Белоруссии в настоящее время
 содержится большое количество бывших офицеров польской
 армии, бывших работников польской полиции и разведыва-
 тельной групп, членов польских националистических к-р
 партий, членов польской коммунистической к-р повстанческих организа-
 ций, офицеров и др. Все они являются законными вра-
 гами советской власти, представляющими опасность к совет-
 ской стране.

Воинские офицеры и полицейские, находясь в ла-
 гере, должны продолжать к-р работу, ведут антисовет-
 скую агитацию. Кадры из них только и ждут освобождения
 чтобы вновь возможность активно включиться в борьбу про-
 тив советской власти.

Органы НКВД в значащих областях Украины и Бело-
 руссии вскрыт ряд к-р повстанческих организаций. Во всех
 этих к-р организациях важную руководящую роль играли
 бывшие офицеры бывшей польской армии, бывшие полицейские
 и жандармы.

Среди этих офицеров, жандармов и сотрудников гос-
 суд. аппаратов имеются:

С подлинным верно
 Главный государственный архивист
 Российской Федерации
 Р.Г. Лихон

Р. Колесников
 7 Колесников - К

63, 63a. Decyzja Biura Politycznego KC WKP(b) o rozstrzelaniu polskich jeńców wojennych przebywających w obozach sowieckich w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszowie oraz więźniów polskich przetrzymywanych przez NKWD na obszarze przedwojennych wschodnich województw Rzeczypospolitej, Moskwa, 5 marca 1940 r. (Zbiory IPN)

64

64a

64b

KARTA
35.

64, 64a, 64b. Zdjęcia z pierwszej ekshumacji oficerów polskich zamordowanych w Katyniu, kwiecień 1943 r. (Zbiory IPN)

65

66

KARTA
36.

65. Bazar świąteczny we Lwowie, 1939–1940 (Zbiory Muzeum Niepodległości)
66. Przedszkole w okresie władzy sowieckiej, Lwów (Zbiory Muzeum Niepodległości)

67

Do ludności polskiej!

Na skutek niesumiennego podżegania przez władców polskich, tysiące obywateli polskich uciekło podczas działań wojennych przed zbliżającymi się wojskami.

Ustanowienie linii demarkacyjnej, a później granicy wpływów pomiędzy Wielką Rzeszą Niemiecką a Rosją Sowiecką, wielu z nich uniemożliwiło powrót.

Chcąc przyjść z pomocą wszystkim tym, którzy nie zawinili w katastrofie Państwa Polskiego, a którzy dzisiaj chcą uczciwie przyczynić się do dzieła odbudowy, został w sprawie uciekinierów zawarty układ pomiędzy Wielką Rzeszą Niemiecką a Rosją Sowiecką. Niebawem przybędzie bardzo dużo uciekinierów z Rosji Sowieckiej do Generalnego Gubernatorstwa.

Każdy obywatel Generalnego Gubernatorstwa, którego miejsce rodzinne położone jest w tej części b. Państwa Polskiego, która obecnie należy do Rosji Sowieckiej, ma teraz możliwość powrotu w swe strony rodzinne.

Jako dokument podstawowy dla uzyskania prawa powrotu służy paszport polski.

Zgłoszenia przyjmują Urzędy Starostów i Komisarzy miejskich.

Ostatnim terminem dla zgłoszenia się jest 13 kwietnia 1940 r.

Radom, dnia 2 kwietnia 1940 r.

Stef. Dyrlikowski, Radomskiego
(-) Dr. Lasch
Gubernator.

KARTA
37.

68

67. Ulotka zachęcająca do głosowania w wyborach do rad najwyższych Ukrainy i Białorusi, 24 marca 1940 r. (Zbiory Biblioteki Narodowej)
68. Odezwa niemiecka skierowana do Polaków, mieszkańców zachodniej i centralnej Polski, przebywających na terenach okupacji sowieckiej, Radom, 2 kwietnia 1940 r. (Zbiory Biblioteki Narodowej)

ТЕКИ ЕДУКАСЫЈНЕ

ГЛАВЗАГОТСКОТ ЦЕНТРА
 Приемный пункт Грибово
 Райконтора Грибово
 Обл(край), респ. Вильнюс

Ф. № 23-а
 Источник поступления Единица
 Дата _____

КОПИЯ ЗАЧЕТНОЙ КВИТАНЦИИ № ЦІВ 31677

Принято в счет выполнения обязательства на поставку мяса государству
 (сдачу) от Грибово
 от Грибово фамилия, имя, отчество
 проживающего в Вильнюс районе Грибово с/совета
 подробный адрес _____ № обязат. 2293

№ приемной квитанции	Вид скота	Зачетный вес	В счет какого года	
			19 <u>40</u> г.	19 <u> </u> г.
<u>700025</u>	<u>Коровы</u>	<u>30</u>	<u>30</u>	<u> </u>

Зачетный вес поставлено в вес
 М. П. 3 Управляющий
 Союзоргучет аб У28(1809)1673. 39 г. 9 т. 137000x25x3. 3 полнграф. ф-ка. № 4541

69

194 г. КВИТАНЦИЯ № 905

на портфель, принятый и зачетный в выполнение обязательной сдачи (процента) государству Грибово
 место штампа _____

От Грибово район Вильнюс
 по обязательству сер. 700025 район Вильнюс
 по накладной № _____ сельсовет Грибово

Классификация		Вес принятого в кг.	П на ил. поштаср		Сумма
№/кред-мелес.	№/сери.		руб. коп.	рус. коп.	
<u>16</u>	<u>45</u>	<u>327/224</u>	<u>45</u>		<u>14 72</u>

Всего принято пропью Грибово Сумма пропью Грибово
 Принят приемщик Грибово Деньги уплата кассир Грибово
 Деньги получал _____
 в. 2976—1.200.000.

70

KARTA 38.

- 69. Kopia pokwitowania stwierdzającego dostarczenie przez Stefana Hrydziuszkę 50 kg mięsa wołowego do rejonowego punktu skupu, 1940 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)
- 70. Pokwitowanie stwierdzające dostarczenie przez Stefana Hrydziuszkę 327 kg ziemniaków do punktu obowiązkowych dostaw na rzecz państwa, 1940 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)

TEKI EDUKACYJNE

KARTA
39.

Составляется в 3 экз., из которых две остаются в архиве, а одна высылается в орган, которому принадлежит объект, или в орган, которому принадлежит объект (Сельсовет).

Подлинники все три экземпляра.

ПРОТОКОЛ ОБЫСКА

в д. Пружаны 28 августа 1940 г.

Протокол по ст. 4138 УПК в отношении Михаила Дожиака

На основании справки за № 89 от 28 VII 1940 г. в присутствии Сержантов Микшевича, Друцкого и
пош Александрова

Руководитель ст. ст. 175-185 УПК проводил обыск в Дожиак
Михаил Михошевский
на № 1 по улице Доброй воли
Согласно справки записан Дожиак Михаил
Михошевский 19.12.1908

Итого при обыске обнаружено:

1. Прочитан "Финляндия" через почтовый
новый альбомный лист. Встречаются
приведены с левыми краями 1. Фронт. Встречаются
раны в кармане 50-й. В кармане левом
Значительная сумма денег (рубли, рубли)
из них сумма на левом кармане
всего 50 руб.

Труженица разд. 8. С. 10. Контракт.

ПРИМЕЧАНИЕ: В указанных случаях на № 89 не было рассмотрено описание
лица, которое принадлежит к провозу объекта, в том числе подробная
внешность лица.

71a

Обыск проводился с 1230 до 220 час.

При обыске заведены материалы:

1) На неправомерность, допущенную при обороте и записывании, по мнению
заподозренного, в отношении Смита и Крайневича - в том же
что у меня изъятии 30 руб. нем. денег Зиндих.

2) На незаконные предметы, не записанные в протокол, а именно: Ника

При обыске участвовали: Небеля печатью № _____

Подпись лица, у которого проводился обыск:
ПОИТЫЕ _____

Протоколировал: Тобаньш

За левый справкой, указанная № 89: _____

Дата: _____

Место протокола обыска пометки:
28 VII 1940

Подпись: M. Zdziaja

71

71, 71a. Protokół przeszukania NKWD w mieszkaniu Michała Dojniaka w Pruzanie, pow. prużański, woj. poleskie, 28 sierpnia 1940 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej)

Handwritten text in Polish, likely a litany or prayer. The text is written in cursive and covers both pages of the manuscript. It includes phrases such as 'Ktoś, wspaniały...', 'O, jakże...', and 'Wszakże...'. The handwriting is dense and fills most of the page area.

72a

Printed text in Polish, titled 'Litania wywiezionych w roku 1940'. The text is arranged in columns and includes the following content:

Litania wywiezionych w roku 1940. (Przygotowana przez Sługę Bożego)

Krzyże aleksandryjski Chr. Bł. Kyrja z kł. Chr. aleksandryjski.
 Chryste uszyj nas, Chryste wyzdoluj nas.
 Boże Ojciec, któryś w 1048 km. z nami i nieśmi. opieką i wrócił
 do ziemi świętej, wróć nas do Ojczyzny naszej.
 Synu Odkupicielu, któryś umoczony i ukrzyżowany zamartwychował i
 Królujesz w obłokach, zbuduj Ojczyznę naszą, z martwych.
 Matko Boża, któraś Ojciec nasz, z martwych.
 Zbaw Ojczyznę naszą.
 Św. Stanisławie, Patronie Polaki, módl się za nami
 Św. Andrzeju Bobole, Opatruniku Polaki, módl się za nami
 Przesobohaterstwo Łożarzy polakich, polekłych na Wusterplatte i Helu
 Przesobohaterstwo i ofiarę młodzieży polskiej wybaw nas Panie
 Przesobohaterstwo i rany polekłych za wiarę i wolność " " "
 Przesobohaterstwo niemoli polakich " " "
 Przesobohaterstwo i cierpienia więzionych i " " "
 O zwycięstwo " " " prosimy Św. Panie " " "
 O udział w walce " " " " " " "
 O Polak! Wielką Niepodległość " " " " " " "
 O troche wznieśnienie antenardw w Ojczyźnie naszej " " " " " " "
 O niezłobną i Wozelny dumę dsiolka polakiego " " " " " " "
 O rychły powrót do kraju " " " " " " "
 Ojciec Nasz, Chrystus Synu Twój najświątliwszy, którego słowa
 nigdy nie zawodzi, powiedz nam: o cokolwiek w imię moje prosić będzie-
 cie - otrzymacie. Proszę dziś postarząmy tę bożką obietnicę Jaso,
 proszę ACIE o żankę rychłego powrotu do kraju, poźrozenia się z Naj-
 bliższymi, a postarząmy nie ustami naszymi, ale wolażkami oświatych
 Van Jaso, xxxxxx z kłótych plyn; Kyrja Krwi Najj. kłóty, a
 Przedewszystkiem rany Serca Najświątliwszego. -
 Ojciec Przedświecony!... byj nie może, abyś tej modlitwy nie wyśłuchał
 Naszemu, Wielki Boże, Srońcy Świętej uwielbiony, Amen.
 Uszyj słoby Twoich dzieci z Polaki wielce ucieszonych,
 Wzmocnij - osłabionych, wlecz - wzmocnionych,
 Złaz, co rozłożone, powróć - wywiezionym... Amen.

Handwritten signature and date at the bottom right: Lwów 29 X 1940. (1941)

72

KARTA 40.

72, 72a. Litania wywiezionych, Lwów, 28 października 1940 r. (Zbiory Muzeum Niepodległości)

73

73a

73b

KARTA
41.

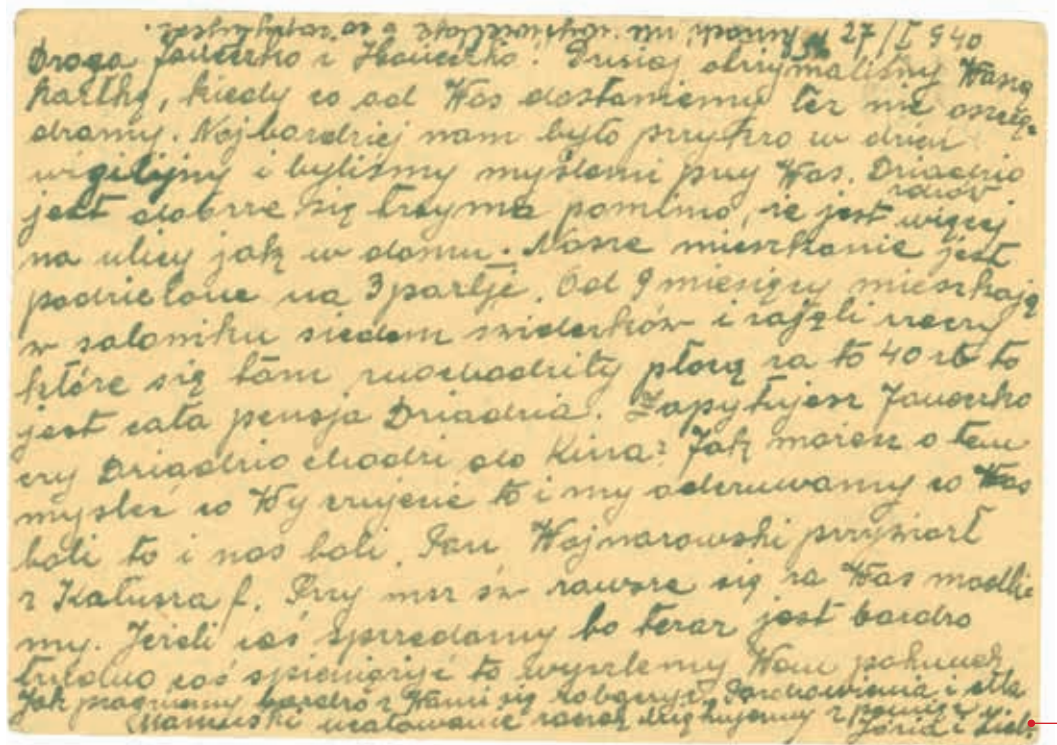
73, 73a, 73b. Sowiecka książeczka wojskowa wydana Kazimierzowi Gańnickiemu, Niemińców, pow. rawski, woj. lwowskie, 13 grudnia 1940 r. (Zbiory Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)

TEKI EDUKACYJNE

74

74a

KARTA
42.

74, 74a. Karta pocztowa wysłana ze Lwowa przez Waleriana Niteckiego do zesłanej do Kazachstanu Marii Soboty, styczeń 1941 r. (Zbiory Muzeum Niepodległości)

TEKI EDUKACYJNE

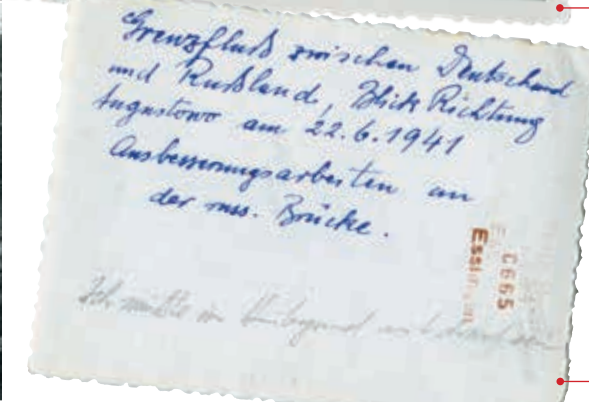
75

77

76

78

79

KARTA
43.

75. Widok na San i wschodni brzeg rzeki. Widoczne są budowane sowieckie pozycje bojowe otoczone matami maskującymi, wrzesień 1940 r., fot. Mensing (Zbiory NARA via IPN)
76. Granica niemiecko-sowiecka w okolicach Szczebry, pow. augustowski, czerwiec 1941 r. (Zbiory Marcina Turkowskiego)
77. Granica niemiecko-sowiecka w okolicach Szczebry, pow. augustowski, 22 czerwca 1941 r. (Zbiory Marcina Turkowskiego)
78. Rewers zdjęcia przedstawiającego granicę niemiecko-sowiecką w okolicach Szczebry, pow. augustowski, 22 czerwca 1941 r. (Zbiory Marcina Turkowskiego)
79. Kościół ewangelicki w Wilnie, przekształcony przez władze sowieckie na klub i barak mieszkalny dla robotników, Wilno, 6 lipca 1941 r. (Zbiory IPN)

80

81

82

83

84

**KARTA
44.**

80. Fotografia dokumentująca zbrodnie sowieckie w więzieniach lwowskich. Na zdjęciu widoczne są na dziedzińcu jednego z więzień osoby stojące nad ciałami pomordowanych, Lwów, lipiec 1941 r. (Zbiory IPN)
81. Fotografia dokumentująca zbrodnie sowieckie we Lwowie, przełom czerwca i lipca 1941 r. (Zbiory IPN)
82. Bliscy przy grobie osoby zamordowanej przez wycofujących się Sowieców, Lwów, 1941 r. (Zbiory IPN)
83. Fotografia dokumentująca zbrodnie sowieckie we Lwowie, przełom czerwca i lipca 1941 r. (Zbiory IPN)
84. Pogrzeb więźniów przetrzymywanych na zamku w Złoczowie, pomordowanych przez NKWD 10 czerwca 1941 r., lipiec 1941 r. (Zbiory IPN)

TEKI EDUKACYJNE

LEGENDA

- Rzeki
- Granica Polski z 31 VIII 1939 r.
- Kierunki ataku wojsk sowieckich
- Ważniejsze bitwy i potyczki Wojska Polskiego z Armią Czerwoną
- Zasięg operowania Armii Czerwonej
- Linia podziału Rzeczypospolitej Polskiej między III Rzeszę i ZSRS, przewidziana w tajnym protokole do paktu Ribbentrop-Mołotow z 23 VIII 1939 r.

KARTA
45.

Agresja sowiecka na Polskę 17 września 1939 r.

LEGENDA

- Włosa Rzeki
- Granice Polski z 31 VIII 1939 r.
- Linia podziału Polski między III Rzeszę i ZSRS ustalona 28 IX 1939 r.